

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/378/2015
Identifikačné číslo spisu: 4614209148
Dátum vydania rozhodnutia: 28.07.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:4614209148.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Q. Y., bývajúcej v S., S. XXX/XX, v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. Alenou Pečenárovou, advokátkou so sídlom v Partizánskom, Pažiť 188, proti žalovanému A. A. Y., bývajúcemu v S., S. XXX/XX, o príspevok na výživu rozvedenej manželky, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 6C/228/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 23. apríla 2015, sp. zn. 7Co/312/2015 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Nitre rozsudkom z 23. apríla 2015, sp. zn. 7Co/312/2015 na odvolanie oboch účastníkov potvrdil rozsudok Okresného súdu Topoľčany z 5. marca 2015 č. k. 6C/228/2014-47 vo výroku, ktorým okresný súd uložil žalovanému povinnosť prispievať na výživu žalobkyne sumou 100 eur mesačne od 29. októbra 2014 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred najdlhšie na dobu 5 rokov, ktorým vo zvyšku žalobu zamietol a ktorým rozhodol o súdnom poplatku. Zmenil rozsudok okresného súdu vo výroku o zročnom výživnom tak, že zročné výživné v sume 409,69 eura za dobu od 29. októbra 2014 do 28. februára 2015 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni do troch dní a rozhodol o náhrade trov prvostupňového a odvolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa je vo výroku určenia výživného vecne správny a že sa v celom rozsahu stotožňuje aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Na zdôraznenie správnosti rozsudku doplnil, že súd prvého stupňa správne posúdil dôvodnosť uplatneného nároku. Priznanie príspevku na výživu nie je v danom prípade v rozpore s dobrými mravmi, vzhľadom na závery uvedené v rozsudku o rozvoze manželstva. Za správne považoval aj určenie výšky príspevku v sume 100 eur mesačne a tiež určenie začiatku povinnosti žalovaného. Zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že žalobkyňa nedosahuje taký príjem, aby mohla dostatočne zabezpečiť nielen nutné výdavky na svoju výživu, ale aj nevyhnutné výdavky spojené s bývaním a aj výdavky spojené s jej zdravotným stavom. Odvolania účastníkov preto nepovažoval za dôvodné. Pokiaľ ide o splatnosť zročného výživného dospel na rozdiel od súdu prvého stupňa k záveru, že vzhľadom na výšku príjmu žalovaného, nebol daný dôvod povoliť zaplatenie

zročného výživného v splátkach v zmysle § 160 ods. 1 veta druhá O. s. p.. V tejto časti preto rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O. s. p. zmenil a uložil žalovanému povinnosť zročné výživné žalobkyni zaplatiť v lehote troch dní. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 2 O. s. p.

2. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala včas dovolanie žalobkyňa. Navrhla napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vo výroku stanovenia výšky mesačného príspevku na rozvedenú manželku zrušiť a vec mu v rozsahu zrušenia vrátiť na ďalšie konanie. K prípustnosti dovolania uviedla, že odvolací súd jej odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., keď vo veci samej rozhodol bez nariadenia pojednávania s tým, že účastníkom sporu nedal možnosť vyjadriť súhlas s takýmto postupom. Účasť na pojednávaní považovala za mimoriadne dôležitú, lebo sa chcela na ňom vyjadriť ku všetkým relevantným skutočnostiam uvedeným v odvolaní a prípadné nejasnosti priamo pred súdom vysvetliť. Odvolací súd tým, že pojednávanie nenariadil, znemožnil jej v konaní pred odvolacím súdom robiť prednesy, vysvetliť podstatné skutočnosti, vyjadriť sa k tvrdeniam protistrany, a teda realizovať jej procesné práva, ktoré jej dáva Občiansky súdny poriadok. ňou podaný mimoriadny opravný prostriedok považovala preto za prípustný a súčasne aj dôvodný. Dovolanie odôvodnila tiež tým, že konajúce súdy dospeli na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne nesprávne vec právne posúdili. Trvala naďalej na tom, že primeraný príspevok na jej výživu nepredstavuje sumu 100 eur mesačne.

3. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že s ním nesúhlasí a navrhol, aby odvolací súd dovolanie ako nedôvodné zamietol.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)] po zistení, že dovolanie bolo podané k tomu oprávneným subjektom, zastúpeným advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania, či dovolanie je procesne prípustné a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. Podmienky prípustnosti dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky posúdil podľa právneho stavu účinného ku dňu jeho podania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 a Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

6. Dovolací súd sa predovšetkým zaoberal skutočnosťou, či podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.).

7. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

8. Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanovení § 238 O. s. p. a § 237 ods. 1 O. s. p.

9. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

10. V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 až 3 O. s. p., pretože nejde o zmeňujúci, ale o potvrdzujúci rozsudok vo veci samej. Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci.

Nejde ani o potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejedná sa ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie preto podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

11. Navyše, v danom prípade dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým sa rozhodlo vo veci upravenej Zákomom o rodine (príspevok na výživu rozvedeného manžela), v ktorom prípade je prípustnosť dovolania v zmysle § 238 ods. 4 O. s. p. výslovne vylúčená.

12. V súlade s ustanovením § 242 ods. 1 O. s. p. ukladajúcim dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

13. Dovolací súd však nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení.

14. Pokiaľ žalobkyňa odôvodňovala prípustnosť dovolania tým, že odvolací súd na prejednanie odvolania nenariadil pojednávanie a konal tak bez toho, aby účastníkov sporu vyzval, či s takýmto postupom súhlasia treba uviesť, že podľa § 214 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom od 15. októbra 2008 na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy v prípadoch vymenovaných pod písm. a/ až d/ citovaného zákonného ustanovenia. V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.).

15. Z dikcie ustanovenia § 214 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že na prejednanie odvolania, ktoré smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej musí predseda senátu nariadiť pojednávanie, okrem iného aj vtedy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Či v konkrétnom prípade je nevyhnutné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, je však vecou úvahy odvolacieho súdu a nie účastníkov konania. Ak odvolací súd dospeje k záveru, že súd prvého stupňa náležitým spôsobom zistil skutkový stav veci a preto nie je potrebné dokazovanie zopakovať alebo doplniť, nič mu nebráni (ak nejde o ostatné tri v zákone vymenované prípady) o odvolaní rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

16. V posudzovanej veci odvolací súd mal za to, že súd prvého stupňa zistil úplne skutkový stav veci a že dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam. Nepovažoval preto za potrebné súdom prvého stupňa vykonané dokazovanie zopakovať alebo dokazovanie doplniť, o čom rozhodnúť je v jeho plnej kompetencii. Nemožno mu preto vyčítať, že jeho postup, keď na prejednanie odvolania nenariadil pojednávanie, bol v rozpore so zákonom.

17. Postup odvolacieho súdu nebol v rozpore so zákonom ani v tom, že tak konal bez toho, aby účastníkov sporu vyzval, či s takýmto postupom súhlasia. Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho priadku v platnom znení totiž nevyplýva, že predpokladom pre prejednanie odvolania bez nariadenia pojednávania, je súhlas účastníka s takýmto postupom odvolacieho súdu.

18. Žalobkyňa preto neopodstatnene namietala, že odvolací súd jej odňal možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

19. Dovolací súd nezistil ani existenciu žiadneho ďalšieho dôvodu obsiahnutého v taxatívnom výpočte uvedenom pod písmenami a/ až d/, e/ a g/ § 237 ods. 1 O. s. p. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa

týchto zákonných ustanovení prípustné nie je. Napokon, žalobkyňa vady uvedené v týchto zákonných ustanoveniach ani nenamietala.

20. Keďže v preskúmvanej veci dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 238 ods. 1, 2, 3 O. s. p. a neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 ods. 1 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. ako neprípustné odmietol bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

21. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo mu žiadne trovy nevznikli.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.